

CRAFT (træning af pårørende til alkoholafhængige) skal afprøves over hele landet

Fra januar 2018 gennemfører 11 kommunale alkoholbehandlingscentre et forsøg med CRAFT - *Community Reinforcement and Family Training*. Det er Enheden for Klinisk Alkoholforskning på Syddansk Universitet, som står i spidsen for projektet. CRAFT er styrkelse af netværk og familietræning.

AF MARIANNE PILEGAARD

I efteråret 2017 har alkoholbehandlere fra behandlingscentre rundt i landet været på kursus i at bruge CRAFT-modellen i forhold til pårørende til mennesker med alkoholmisbrug.

Herefter skal alkoholbehandlerne føre i alt 405 pårørende igennem et CRAFT-program i løbet af 2018. Antallet af deltagere er fastsat ud fra hensyn til statistisk signifikans. Enheden for Klinisk Alkoholforskning vil indsamle data om forløbene og evaluere forsøget for at se, i hvilken form CRAFT virker bedst på danske misbrugscentre.

De pårørende, som deltager i projektet, bliver vilkårligt delt op i tre grupper og modtager CRAFT-indsatsen på tre forskellige måder:

- 135 personer får tilbudt 10 gruppesamtaler og selvhjælpsmateriale
- 135 personer får tilbudt 10 individuelle samtaler og selvhjælpsmateriale

- 135 personer - kontrolgruppen - får kun tilbudt selvhjælpsmateriale. Denne gruppe får dog tilbudt CRAFT som individuelle sessioner fire måneder efter forsøget.

Systematisk undersøgelse af CRAFT mangler

CRAFT har været brugt en del år i bl.a. USA og har vist sig at have to til tre gange større effekt end andre former for hjælp til pårørende, når det handler om at få den drikkende til at gå i behandling. Men CRAFT er ikke før blevet studeret systematisk, og forskellige måder at gennemføre CRAFT på er heller ikke blevet afprøvet og sammenlignet. Derfor vil Enheden for Klinisk Alkoholforskning - støttet af Trygfonden - gerne undersøge netop dette.

'CRAFT er kun i beskedent omfang testet på en europæisk befolkning, og samtidig vil vi også gerne afprøve CRAFT på en bredere befolkningsgruppe, end det er sket før,' siger projektdirektør, ph.d. Anette Søgaard Nielsen.

CRAFT blev oprindeligt lanceret af psykolog Nathan Azrin og hans assistent Robert Sisson i 1986. Siden da har især psykologen Robert J. Meyers ved New Mexicos Universitet udbredt metoden, og han og kolleger underviser i dag i CRAFT.

De pårørende bliver bedre til at hjælpe sig selv og den der misbruger alkohol

CRAFT har fokus på at ændre de pårørendes adfærd og styrke deres handlekraft på tre områder:

- At kunne være med til at motivere den der misbruger alkohol til at gå i behandling
- At blive bedre til at håndtere problemer mellem sig selv og alkoholmisbrugeren
- At udvikle strategier til at passe på sig selv i risikable situationer – fx hvis den der misbruger alkohol er voldelig.

’At styrke de pårørende og give dem redskaber til at hjælpe sig selv og den drikkende giver god mening, idet de pårørende allerede kender alkoholmisbrugeren og dennes adfærd godt. Ydermere holder de af den pågældende og er meget motiverede for at få ham eller hende til at gå i behandling. Samtidig kan det have en stor virkning at træne de pårørende i at agere anderledes end hidtil over for det familiemedlem, som drikker. Og det endelige mål er at løse alkoholproblemet i familien,’ forklarer Anette Søgaard Nielsen.

CRAFT skal gerne udbredes til alle behandlingscentre

I ’National Klinisk Retningslinje for behandling af alkoholafhængighed’, som blev udgivet i maj 2015, anbefaler Sundhedsstyrelsen netop at inddrage familien i alkoholbehandlingen, og CRAFT bliver nævnt som en effektiv metode. Intentionen med den store undersøgelse af CRAFT er også at bruge resultaterne til at udforme en model for CRAFT, som kan blive tilbudt pårørende på alle kommunale misbrugscentre i Danmark.

’De pårørende bliver meget påvirkede, når et familiemedlem drikker. Desuden er det ofte de pårørende, som først erkender alkoholproblemet. Samtidig vender den der misbruger alkohol sig ofte også først til familie eller venner, når han eller hun begynder at tænke på at søge hjælp. Derfor er det oplagt at støtte og træne familiemedlemmer i at hjælpe alkoholmisbrugeren til at søge behandling,’ siger Anette Søgaard Nielsen. ■

FORÆLDRES MISBRUG - NYT PH.D.-PROJEKT PÅ CRF

Hvilke konsekvenser har det for børn og unges skolegang, når mor, far eller begge to har et misbrug af alkohol eller stoffer? Og hvad betyder det på længere sigt for deres uddannelse, jobmuligheder, brug af rusmidler, kriminalitet eller psykiske problemer?

AF KIRSTEN S. FREDERIKSEN

Forældres misbrug af rusmidler har sammenhæng med en række af problemer hos børnene såsom dårligere sundhed, dårligere psykisk helbred og dårligere trivsel. Samtidigt peger forskning på modsatte tendenser og diskuterer, hvorvidt den forringede situation for børnene kan føres tilbage til forældrenes misbrug eller i højere grad skyldes en generel turbulent barndom og ungdom.

Ph.d.-projektet anvender en kombination af spørgeskema-data og registerdata. Spørgeskemaundersøgelserne er gennemført i 2014 og 2015 med i alt 6.653 unge, som udgør et repræsentativt udsnit af unge i Danmark. Registerdata involverer omkring 12.000 unge og deres forældre.

Hvad vil dette projekt?

Ph.d.-projektet vil sammenligne unge, som har oplevet forældres misbrug, med unge, som ikke har. Følgende områder vil være i fokus:

- 1) Tidligere undersøgelser har taget udgangspunkt i registre eller kliniske grupper fra behandlingssystemet. Spørgsmålet er, hvilken forældregruppe denne metode med en kombination af spørgeskema-data og registerdata er med til at indfange?
- 2) De kortsigtede konsekvenser: de unges oplevelser af skolegangen, fravær, præstation ved tests i løbet af skoletiden og præstation ved afgangseksamen.
- 3) De langsigtede konsekvenser: de unges uddannelse, beskæftigelse, eget forbrug af rusmidler, kriminalitet, psykiske problemer.

12% AF DE 15- TIL 25-ÅRIGE HAR OPLEVET, AT DEN ENE ELLER BEGGE FORÆLDRE HAR (ELLER HAR HAFT) ET MISBRUG AF ALKOHOL OG/ELLER STOFFER.